
***Збереження та популяризація
музейних і приватних збірок
народного мистецтва***

УДК 796.5:379.85

**РОЛЬ ТУРИЗМУ
У ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ
НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА
(на прикладі Івано-Франківської області)**

Ярослава КОРОБЕЙНИКОВА
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-4882-8611>
кандидат геологічних наук,
доцент кафедри туризму Івано-Франківського
національного технічного університету нафти і газу

Галина ЗОРІНА
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-4097-3045>
асистент кафедри туризму Івано-Франківського
національного технічного університету нафти і газу

Yaroslava KOROBЕIYKOVA
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-4882-8611>
Candidate of Geological Sciences(Ph. D), Associate
Professor
Associate Professor of Tourism Ivano-Frankivsk National
Technical University of Oil and Gas
e-

Galina ZORINA
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-4097-3045>
Assistant at the Department of Tourism
Ivano-Frankivsk National Technical University
of Oil and Gas
galinachgp@i.ua

THE ROLE OF TOURISM
IN THE POPULARIZATION OF FOLK ART
(at the example of Ivano-Frankivsk region)

Розглядається народне мистецтво в контексті ресурсної основи розвитку етнічного туризму. Проаналізовано фестивальний туризм як спосіб популяризації народного мистецтва. На прикладі Івано-Франківської області розглядається етнічний фестивальний рух, сформована база ресурсів розвитку етнічного туризму. Окреслено перспективи розвитку туристичних атракцій, пов'язаних з народним мистецтвом.

Ключові слова: народне мистецтво, етнічний туризм, фестиваль, туристична атракція.

The folk art is considered in the context of the resource basis for the development of ethnic tourism. The analysis of festival tourism as a way of popularizing folk art is analyzed. An example of the Ivano-Frankivsk region is the ethnic festival movement, the base of resources for the development of ethnic tourism is formed. The prospects of development of tourist attractions related to folk art are outlined.

Keywords: folk art, ethnic tourism, festival, tourist attraction.

Вступ. Народне мистецтво, як складова частина національної культури, є відтворенням світосприйняття народу та його самоідентифікації. Воно представлене предметами декоративно-ужиткового мистецтва, музикою, танцями, фольклором та тісно пов'язане з дійсністю, віддзеркалює особливості національного мислення не тільки минулого, але й сучасного. Саме народне мистецтво несе в собі історичну пам'ять, народний світогляд, народну мудрість і моральність, розуміння краси, що формувалася протягом віків. Сучасний стан розвитку нашого суспільства характеризується зростанням етнічної свідомості народу, посиленням його інтересу до вітчизняної давнини, усвідомленням необхідності збереження традиційного народного мистецтва як генофонду його духовності. Останнім часом значно зростає попит на туристичні продукти, які пропагують любов до традицій, народних ремесел, що приводить до розуміння сутності національних цінностей, плекає і формує любов до рідного краю, до своєї Батьківщини. У Законі України «Про туризм» держава визначає туризм як одну з пріоритетних сфер розвитку національної культури й економіки. Таке визначення стало особливо актуальним після того, як набув популярності етнотуризм як один з напрямків культурно-пізнавального туризму. Світова практика доводить, що саме такий вид туризму здатний задовольнити цілий ряд духовних потреб людини. Незважаючи на всі труднощі, наш час є періодом розвитку нових тенденцій у культурному житті, а для більшості регіонів України орієнтація на етнічний туризм стає однією з реальних можливостей економічного, соціального й культурного піднесення. Етнотуризм може стати «двигуном» та промоутером народного мистецтва, адже скарби народної творчості є ресурсною базою етнотуризму. Тому актуальними є дослідження ролі туризму у популяризації народної творчості та розробка і впровадження етнотуристичних продуктів на ринку туристичних послуг.

Метою статті є дослідження явища народного мистецтва як туристичного ресурсу (на прикладі Івано-Франківської області) та розробка елементів баз даних ресурсів етнотуризму в межах досліджуваної території.

Завдання досліджень:

Проаналізувати поняття етнічного туризму та його структуру.

Згрупувати найбільш презентабельні форми представлення етнічних ресурсів, які виступають туристичними

ресурсами в етнотуризмі та мають споживчу вартість на ринку туристичних послуг.

Сформувані картографічні моделі локацій ресурсів етнотуризму на прикладі Івано-Франківської області.

Окреслити перспективи розвитку етнотуризму як засобу просування творів народного мистецтва на ринку туризму.

Виклад основного матеріалу. Теоретико-методологічні аспекти розвитку етнічного туризму протягом останніх років активно досліджують українські та зарубіжні фахівці. Це історики, політологи, культурологи, туризмознавці, соціологи: Бочан І.О., Кулаковська І.М., Кузьмук О.І., Божко Л.Д. та інші науковці.

Етнічний туризм іноді називають також етнографічним, оскільки етнографія («народознавство») — це наука, що вивчає культурні та побутові особливості різних народів світу, а в даному випадку турист безпосередньо знайомиться з цими особливостями і, певною мірою, вивчає їх. Етнічний туризм виник як засіб, який використовується в багатьох країнах для підтримки економічного та культурного розвитку регіонів і надання допомоги у збереженні культурної спадщини.

Вперше термін «етнічний туризм» було використано у 1977 р. В. Смітом, який визначив етнічний туризм як подорожі для вивчення культури та життя рідкісних чи екзотичних народностей. На прикладі тематичних досліджень індіанців о. Сан-Блас Панами і торайя — плем'я, що живе на півдні о. Сулавесі (Індонезія) — науковець виділив такі елементи етнотуризму як знайомство з умовами побуту та змістом культових церемоній.

За твердженнями Сміта В., Макінтоша Р.У. та Гоїлднер Ч.Р. у 1990 році визначили етнічний туризм як поїздки з метою спостереження виражень культури і способу життя екзотичних народів. Такий висновок було зроблено на основі подорожей до Панами для вивчення індіанців на о. Сан-Блас або ізольованих гірських племен Ассам в Індії. Більшість існуючих досліджень етнічного туризму зосереджуються на відвіданні екзотичних і часто периферійних напрямків, які включають відображення повсякденного життя невеликих, часто ізольованих, етнічних груп. Інші вчені наголошують, що етнічний туризм повинен також включати подорожі до місць народження або проживання родичів. На думку Кінга Б.

до етнічного туризму відносяться подорожі, основна мотивація полягає у етнічному возз'єднанні [1].

Етнічний туризм в Україні починає набувати значного поширення та є недостатньо досліджений, тому існують декілька тлумачень терміну «етнічний туризм», які викладені в аналітичних статтях українських дослідників, таких як Бочан І.О., Волкова І.А., Кулаковська І.М., Орлова М.Л. та інші [2; 3].

За твердженням Кляпа М.П. етнічний туризм (ностальгійний, етнографічний туризм) — різновид туризму, який здійснюється туристами на місця свого історичного проживання. Етнічний туризм може бути як внутрішнім (наприклад, відвідування глибинки міськими жителями з метою ознайомлення з архаїчними говірками, фольклором, побутом, культурою і мовами автохтонних народів), так і зовнішнім, який пов'язаний з відвідуванням історичної батьківщини або місць народження родичів [4].

Мета етнотуризму полягає у відвіданні етнотуристичного регіону нашої держави для ознайомлення з культурою, побутом, традиціями, діалектами, кухнею, образотворчим мистецтвом місцевих жителів. Етнокультурний туризм сприяє більш тісним зв'язкам, обмінам представників цих народів, включенню їх культури у світову культурну спадщину. Етнотуризм має бути спрямований не лише на збагачення духовної культури, а й на виховання у молодого покоління національної самосвідомості, самоідентифікації.

Умовно етнотуризм можна представити у таких напрямках:

1. Традиційні етнотури. Цей вид туризму пропонує знайомство з культурою та побутом народів, що проживають здавна на територіях туристичних дестинацій. Зробити це можна через відвідування етнографічних музеїв, в багатьох з яких створені реконструкції життя і побуту наших далеких предків. Відвідування етнографічних фестивалів дає можливість туристам відчувати все багатство народної творчості туристичних дестинацій: традиції, побут, пісенну та танцювальну творчість місцевого населення, придбати традиційні вироби декоративно-прикладного мистецтва тощо.

2. Практичні традиційні етнотури. Він виражається в прагненні дізнатися особливості культури, побуту, народні промисли як би зсередини. У маленьких селах і в історичних центрах України відтворюються цілі будинки і садиби зі старовинним укладом життя. Тут можна не тільки ознайомитися зі старовин-

ними ремеслами, а й спробувати зробити щось своїми руками; не тільки подивитися, що їли і як спали наші предки, а й пожити їхнім життям.

3. Комбіновані етнотури. Поєднання елементів етнографічного з іншими видами туризму: спортивного, оздоровчого, івентивного, гастрономічного тощо. Саме останній напрям є найбільш перспективним та багатограним. Так, наприклад, при розвитку етнотуризму особливого значення набувають дослідження історії та культури етнічних та етноконфесійних груп, які населяють регіони України.

Країни світу накопичили важливий та цікавий досвід розвитку етнотуризму, форми якого залежить від географічної та історико-культурної специфіки регіонів. Етнічний туризм може бути представлений двома основними видами. По-перше, це відвідування існуючих поселень, що зберегли особливості традиційної культури і побуту певних народів. Зазначені поселення можна назвати демонстраційними або показовими, і вони бувають як постійні, так і тимчасові (наприклад, стоянки кочівників-скотарів або мисливців і збирачів). Туристичні маршрути, що проходять через такі поселення, існують у багатьох країнах. По-друге, під час етнотуристичних подорожей відвідуються музеї, особливі туристичні об'єкти — «скансени» — так звані «живі музеї» з насиченими анімаційними програмами відтворення етнічного середовища, де туристів приваблюють не лише окремі споруди, предмети старовини, а й професійні працівники-аніматори, які своїми заняттями відтворюють побут, поведінку, матеріальну і духовну культуру попередніх епох. Вони знайомлять з традиційними ремеслами і видами діяльності, характерними для відповідної місцевості і часу, наприклад, з роботою мірошника, ткача, коваля, гончара, тесляра, винокура, пасічника та інших.

Враховуючи, що етнічне розмаїття стрімко скорочується, даний вид туризму буде затребуваний у зв'язку з його унікальністю і неповторністю.

Україна має значний потенціал для розвитку етнічного туризму. На державному обліку в Україні перебуває понад 130 тис. пам'яток, з них: 57206 — пам'ятки археології (418 з яких національного значення), 51364 — пам'ятки історії (147), 5926 — пам'ятки монументального мистецтва (45), 16293 — пам'ятки архітектури, містобудування, садово-паркового мистецтва та ландшафтні (3541). Функціонує 61 історико-культурний заповідник, в тому числі 13 національних.

Рис. 1. Етнографічні музеї Івано-Франківської області

Значно поширені в Україні етнографічні музеї, які збирають, зберігають, вивчають та експонують етнографічні колекції, знайомлять сучасників із процесами етногенезу, побутом і культурою різних етнічних спільнот та історичних періодів.

Поштовхом до розвитку етнічного туризму і формування загальнонаціональної ідентичності повинні стати державні програми розвитку етнотуризму. На сьогодні в Україні не ведуться системні дослідження можливостей етнічного туризму для розвитку малих міст і сільських населених пунктів та не ведеться статистичний облік етнічного туризму.

Отже, етнічний туризм є одним з основних засобів пізнання власної країни, формуванню гордості за її культурні надбання. Мета етнічного туризму полягає у відвіданні будь-якого етнотуристичного регіону нашої держави для ознайомлення з культурою, побутом, традиціями, діалектами, кухнею, народною творчістю та мистецтвом місцевих жителів. Розвиток цього виду туризму в Україні стає новим і провідним напрямом діяльності. За кордоном велику

увага приділяють збереженню історико-культурної спадщини і організації етнічного туризму.

Етнотуризм буде затребуваний у майбутньому у зв'язку з унікальністю, автентичністю його пропозицій. Він сприяє вирішенню соціально-економічних проблем регіону, створює сприятливе макросередовище, що проявляється в збільшенні кількості робочих місць, стимулюванню розвитку інфраструктури, зокрема транспортних комунікацій, закладів розміщення та харчування [5].

Ресурсними центрами розвитку етнотуризму є етнографічні та краєзнавчі музеї, центри народних промислів та етнофестивалі. Твори народної творчості в даному випадку виступають як повноцінні туристичні ресурси, мають пізнавальну та споживчу цінність. Проаналізуємо ресурсний потенціал розвитку етнотуризму на прикладі Івано-Франківської області.

Етнографічні музеї — це досить поширений в Україні вид музеїв історичного профілю, що збирають, зберігають, вивчають та експонують етнографічні колекції, які знайомлять сучасників із процесами етногенезу, побутом і культурою різних етнічних груп. Найбільші з них розташовані в Івано-Франківську, Коломиї, Косові інших містах та селах Прикарпаття [6]. Територіальний зріз етнографічних музеїв в Івано-Франківській області наведено в таблиці 1.

Для попереднього проектування туристичних маршрутів нами розроблена картографічна модель розташування етнографічних музеїв області (рис. 1).

Народна творчість як складова духовної і трудової діяльності людства, його історії, побуту знаходить своє відображення у народних промислах. Івано-Франківщина — берегиня багатьох цікавих народних промислів. Усі сучасні свята в області відбуваються за участю народних майстрів, місцевих умільців: вишивальниць, гончарів, ковалів, килимарів, писанкарів. У межах Гуцульщини на Прикарпатті найбільше збереглися самобутні традиції народних промислів [7]. Мистецькі традиції декоративно-прикладного мистецтва гуцулів передаються з покоління в покоління. Сьогодні роботи гуцульських різьб'ярів, косівська кераміка, космацькі писанки, яворівські ліжники відомі на весь світ. Серед різноманітних видів народної творчості поширено художнє ткацтво, вишивка, художня обробка металів, виробництво шкіряних предметів, виготовлення дитячих іграшок із сиру тощо. Майстри, як правило, працюють у до-

Таблиця 1. Розташування етнографічних музеїв на території Івано-Франківської області

№	Назва об'єкта	Адміністративний район
1	Музей гуцульського побуту, етнографії та музичних інструментів Романа	Верховинський район
2	Народний музей Гуцульського театру Г.М. Хоткевича	Верховинський район
3	Музей гуцульської вишивки	Верховинський район
4	«Гуцульщина»	Верховинський район
5	Меморіальна кімната Онуфрія Манчука	Верховинський район
6	Музей-садиба Вишиванка	Верховинський район
7	Музей гуцульського побуту та мистецтва «У трембітаря»	Верховинський район
8	Музей «Берегиня»	Галицький район
9	Музей народної архітектури та побуту Прикарпаття	Галицький район
10	Краєзнавчий музей с. Дем'янів	Галицький район
11	Музей етнографії і побуту с. Саджава	Богородчанський район
12	Долинський краєзнавчий музей Тетяни і Омеляна Антоновичів «Бойківщина»	Долинський район
13	Музей історії села Новошин	Долинський район
14	Краєзнавчий музей с. Кропивник	Долинський район
15	Музей Івана Франка в селі Лолин	Долинський район
16	Музей Калущини	Калуський район
17	Музей «Писанка»	Коломийський район
18	Центр гумору «Веселя оселя»	Коломийський район
19	Музей історії міста Коломиї	Коломийський район
20	Громадський музей села Вербіж	Коломийський район
21	Краєзнавчий музей ім. Леся Гринюка	Коломийський район
22	Історико-краєзнавчий музей О. Довбуша	Коломийський район
23	Музей «Українська старовина»	Косівський район
24	Музей народного мистецтва та побуту Гуцульщини	Косівський район
25	Домашній музей жіночих прикрас	Косівський район
26	Кутський краєзнавчий музей	Косівський район
27	Івано-Франківський краєзнавчий музей	м. Івано-Франківськ
28	Музей родинних професій	м. Івано-Франківськ
29	Кімната-музей села Чернятин при бібліотеці-філіалі	Городенківський район
30	Краєзнавчий музей селища Делятин	Надвірнянський район
31	Народний, зразковий історико-краєзнавчий музей	Тлумацький район
32	Музей побуту та етнографії	Тлумацький район
33	Історико-краєзнавчий музей культури та побуту Бойківщини	Рожнятівський район
34	Краєзнавчий музей «Бойківщина»	Рожнятівський район
35	Народний краєзнавчий музей ім. Юліана Целевича	Тисменицький район
36	«Краєзнавець»	Тисменицький район
37	Літературно-меморіальний музей І. Федорака	Снятинський район
38	Музей-кімната «Мамина Світлиця»	Снятинський район
39	Музей екології та етнографії Карпатського краю	Яремчанська міська рада
40	Музей «Українська старовина»	Яремчанська міська рада

Рис. 2. Садиби народних умільців Івано-Франківської області

машніні умовах, проте з радістю приймають відвідувачів, демонструють свої роботи (табл. 2).

Розроблена картографічна схема розміщення садиб народних умільців, яка демонструє локалізації даних туристичних ресурсів (рис. 2).

Фестиваль — масове святкове дійство з оглядом чи демонстрацією досягнень у певних видах мистецтва, вид подієвих туристичних ресурсів. Фестиваль — це, насамперед, культурний обмін, який допомагає людям збагачуватися духовно, розуміти інший світогляд, виховувати національно-патріотичні почуття. Етнофестивалі, що проходять на Прикарпатті, вирізняються самобутністю та автентичністю, невимушеною атмосферою проведення, що особливо приваблює молодь. На Прикарпатті з року в рік проводиться багато етнографічних фестивалів. Нами розроблено картографічну модель локацій етнографічних фестивалів на території Івано-Франківської області, проведення яких мають регулярний характер (рис. 3).

Рис. 3. Локації етнографічних фестивалів в Івано-Франківській області

Цифрами зазначено:

- 1 — Фестиваль старожитностей і гуцульського етносу «Галицька старовина»
- 2 — Фестиваль «Прикарпатський вернісаж»
- 3 — Фестиваль «Покутська вільха»
- 4 — Міжнародний туристичний фестиваль «Карпатський байкер»
- 5 — Фестиваль «Свято грибів» у Ворохті
- 6 — Свято «Полонинське літо»
- 7 — Фестиваль «Зелені свята на Гуцульщині»
- 8 — Фестиваль з кінного туризму «Гори на долоні»
- 9 — Міжнародний культурно-мистецький фестиваль «Різдво у Карпатах»
- 10 — Всеукраїнський фестиваль вертепів «Карпатія»
- 11 — Етнофестиваль «Джэнджур Фист»
- 12 — Фестиваль ковальського мистецтва «Свято Ковалів»
- 13 — Міжнародний етнографічно-фольклорний фестиваль «Родослав»
- 14 — Фестиваль «Свято бойківського меду та ремесел»
- 15 — Фестиваль лемківської культури «Співочий гай»
- 16 — Лемківський фестиваль на Прикарпатті
- 17 — Фестиваль «Івана Купала» у туристичному комплексі «Буковель»

Таблиця 2. Садиби народних умільців Івано-Франківської області

№	Розташування садиб	Народні умільці
1	Богородчанський район с. Саджава	Ворона Марія Дмитрівна Хименець Марія Семенівна
2	Богородчанський район с. Солотвино	Гут Надія Зіновіївна Гут Сергій Миколайович Гут Христина Сергіївна Гут Анастасія Сергіївна Гут Вікторія Сергіївна Прокопишин Володимир
3	Богородчанський район с. Богрівка	Данилок Ксенія Василівна
4	Богородчанський район смт Богородчани	Кіпещук Любов Степанівна Родина Федюків
5	Богородчанський район с. Луквиця	Красій Ганна Петрівна
6	Галицький район м. Бурштин	Бойко Наталія Василівна
7	Галицький район м. Галич	Кравченко Марта Юріївна
8	Галицький район смт Більшівці	Кружинська Зоряна Михайлівна Сидорук Стефанія Степанівна
9	м. Івано-Франківськ	Владковський Віталій Дрогомирецька Любов Проців Дмитро Васильович
10	Коломийський район с. Воскресінці	Гуцуляк Дарія Іванівна
11	Коломийський район м. Коломия	Кірацук Олег Петрович Юрійчук Ганна Миколаївна Хриптун Діана Василівна Козак Руслана Юріївна Мехно Лілія Романівна Никорович Надія Василівна Мандзюк Михайло Михайлович
12	Коломийський район с. Ковалівка	Ковбаснюк Мар'яна Миколаївна
13	Коломийський район с. Корнич	Романенчук Катерина Іванівна
14	Коломийський район с. Мишин	Саманчук Ганна Іванівна
15	Коломийський район с. П'ядики	Танчинець Оксана Микол. Чулак Марія Дмитрівна
16	Коломийський район с. Молодятин	Чемерис Іван Іванович
17	Косівський район м. Косів	Бейсюк Оксана Іванівна Кочержук Іван Степанович Трушик Михайло Вікторович Трушик Галина Михайлівна Ониськів Орест Михайлович Ракевич Любов Іллівна Цвілик Ірина Василівна Шкром'юк Уляна Андріївна Юсипчук Роман Богданович Юсипчук Наталія Володимирівна

Продовження таблиці 2. Садиби народних умільців Івано-Франківської області

№	Розташування садиб	Народні умільці
18	Косівський район с. Космач	Вагелюк Анастасія Григор. Коб'юк Марія Миколаївна Кірацук Марія Степанівна Кравчук Олена Миколаївна Костюк Богдан Дмитрович
19	Косівський район с. Яворів	Копильчук Ганна Миколаївна Романчич Василина Петрівна
20	Косівський район с. Пістинь	Лаврук Любов Дмитрівна
21	Косівський район с. Пістинь	Мельничук Марія Михайлівна
22	Косівський район с. Брустури	Петрів Марія Іванівна
23	Косівський район с. Яблунів	Фартушний Ігор Анатолійович
24	Косівський район с. Смодна	Ходан Богдан Васильович Ходан Тарас Богданович (син)
25	Надвірнянський район с. Чорний Потік	Василишин Руслан Михайлович Палійчук Микола Михайлович Тимінська Любов Петрівна Василишин Ганна Іванівна
26	Надвірнянський район м. Надвірна	Григораш Любов Іонівна Даніва Олена Володимирівна
27	Надвірнянський район смт Делятин	Мисюк Василь Дмитрович
28	Тисменицький район с. Березівка	Равлюк Іванна Василівна
29	Тисменицький район с. Угринів	Уманців Ганна Ілярівна
30	Яремчанська міська рада м. Яремче	Круліківська Анна Василівна Перетятко Анна Анатоліївна
31	Яремчанська міська рада с. Микуличин	Стефанюк Іван

18 — Фольклорно-етнографічний купальський фестиваль «Цвіт папороті»

19 — Музейно-етнографічний фестиваль «Галицька брама»

20 — Фестиваль писанок у Чорному Потоці

21 — Всеукраїнський етнофестиваль «До Василя на Василя» у туристичному комплексі «Буковель».

Етнографічні фестивалі стали осередками розвитку та просування творів народного мистецтва. Саме атмосфера фестивалів дає можливість найповніше презентувати матеріальні та нематеріальні твори народного мистецтва. Фестивалі стали центрами обміну досвідом та мають значний виховний аспект. Туристи, які відвідують такі фестивалі, знайомляться з місцевою культурою, традиціями, побутом, народними промислами, кухнею, беруть участь у майстер-класах, мають можливість придбати твори декоративно-прикладного мистецтва, тобто народна творчість набуває спо-

живчої вартості та виступає окремим туристичним ресурсом.

Сучасний турист бажає отримати більше, ніж просто сонце, повітря і вода, як це було ще років 30 тому. Йому необхідно запропонувати різноманітні розваги, пізнавальні програми, якісне харчування тощо. У той же час, місцеве населення туристичних дестинацій більше турбується тим, щоб зберегти власну унікальність, історичну та культурну спадщину.

Висновки. Українська народна творчість, народне мистецтво — важлива частина української культури, що дає нам дуже очевидну, наочну національну ідентичність. Народне мистецтво може розглядатись як ресурсна основа розвитку етнотуризму.

Дослідження показало, що завдяки розташуванню Івано-Франківська область має значний потенціал історичних, культурних та природних об'єктів для роз-

витку різних видів туризму, серед яких особливе місце належить етнотуризму. На території області ідентифіковано біля 40 етнографічних музеїв, 63 народних майстрів та більше 20 етнофестивалів. Таким чином, ресурсний потенціал етнотуризму в Івано-Франківській області є значним, що дає змогу ефективно розвивати народну культуру та творчість територій туристичних дестинацій. Розроблені картографічні моделі ресурсної бази етнотуризму для ефективного планування етнотурів суб'єктами туристичної діяльності.

За результатами досліджень можна окреслити основні проблеми розвитку етнотуризму в регіоні:

- етнічний туризм в області ще не набув значного поширення, є мало досліджений як засіб пропагування народної творчості;

- залишаються проблемні питання створення термінологічного апарату і підходів до класифікації етнотуризму як унікального історико-культурного та соціально-економічного явища;

- на сьогодні не ведуться системні дослідження можливостей етнічного туризму для розвитку місцевих територіальних громад, не ведеться статистичний облік етнічного туризму.

Головними перспективами розвитку етнічного туризму на Прикарпатті можуть стати наступні кроки:

- застосування міжнародного досвіду державної підтримки етнічного туризму;

- створення та розроблення різних типів маршрутів та різних типів турів на основі етнографічних пам'яток та етнокультурних об'єктів;

- формування бази даних об'єктів етнічного туризму.

1. Ковычева Л.В. Зарубежный опыт организации этнографического туризма. *Сборник научных трудов SWORLD*. 2012. № 2. Т. 33. С. 10—11.
2. Бочан І.О. Вступне слово про етнотуризм. *Розвиток етнотуризму: проблеми та перспективи*: Зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених (Львів, 2—3 березня 2011 р.). Львів: ЛІЕТ, 2011. С. 9—10.
3. Стецько Н. Концептуальні засади розвитку етнофестивального туризму в Україні. *Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Географія*. 2016. № 2. С. 138—146.
4. Кляп М.П. Сучасні різновиди туризму: навч. посіб. Київ: Знання, 2011. 334 с.
5. Шикеринець В.В. Етнокультурний потенціал як один з чинників розвитку туристичного регіону. *Розвиток*

українського етнотуризму: проблеми та перспективи: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених, 2—3 березня 2011 р. Львів: ЛІЕТ, 2011. С. 204—209.

6. Гуменюк Г.М., Загнибіда Р.П. Перспективи розвитку етнічного туризму на Прикарпатті. *Стан розвитку екскурсійного обслуговування та проблеми правління рекреаційним комплексом Прикарпаття*: матер. наук.-практ. конф., 20—22 грудня 2010 р. Івано-Франківськ-Яремче: Фоліант, 2010. С. 81—86.
7. Сухий П.О., Вах І.С. Проблеми та перспективи розвитку народних художніх промислів Галицької Гуцульщини, як об'єкти рекреації. *Стан розвитку екскурсійного обслуговування та проблеми управління рекреаційним комплексом Прикарпаття*: матер. наук.-практ. конф., 20—22 грудня 2010 р. Івано-Франківськ-Яремче: Фоліант, 2010. С. 214—221.

REFERENCES

- Koviniova, L. (2012). Foreign experience in the organization of ethnographic tourism. *Collection of scientific works SWORLD*, 2(33), 10-11 [in Ukrainian].
- Bochan, I. (2011). Introductory speech about ethno-tourism. *Ethnotourism Development: Problems and Prospects (Collection of materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference of Young Scientists)*. Lviv [in Ukrainian].
- Stetsko, N. (2016). Conceptual framework for the development of ethno-festival tourism in Ukraine. *Scientific notes of TNPU them. V. Gnatiuka. Geography*. Retrieved from: <http://geography.tnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/12/22.pdf>. (Last accessed: 26.09.2018).
- Sykerynets, V. (2011). Ethno-cultural potential as one of the factors of the development of the tourist region. *Development of Ukrainian Ethnotourism: Problems and Prospects (Collection of materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference of Young Scientists)*. Lviv [in Ukrainian].
- Humeniuk, G., & Zagnibida, R. (2011). Prospects for the development of ethnic tourism in the Carpathian region. *State of development of excursion service and problems of management of the recreational complex of Prykarpattia (Materials scientific and practical conference)*. Ivano-Frankivsk-Yaremche [in Ukrainian].
- Sukhiy, P., & Vakh, I. (2010). Problems and prospects of development of folk arts crafts of Galytska Hutsulshchyna, as objects of recreation. The state of development of excursion service and problems of management of the recreational complex of Prykarpattia. *State of development of excursion service and problems of management of the recreational complex of Prykarpattia (Materials scientific and practical conference)*. Ivano-Frankivsk-Yaremche [in Ukrainian].